

PRZEDMOWA

Ideą Konstytucji Unii Europejskiej było osiągnięcie pewnego kompromisu pomiędzy negocjującymi państwami członkowskimi. Traktat Konstytucyjny Unii Europejskiej, nad którym prace zbiegły się w czasie z przystąpieniem nowych państw członkowskich, sam w sobie nie przewidywał wielu zmian w polskim systemie prawnym, biorąc pod uwagę fakt wprowadzenia generalnych przeobrażeń, które są efektem przystąpienia Polski do całkowicie odmiennej struktury prawa Unii Europejskiej.

Konsekwencją negatywnego przyjęcia Konstytucji UE w referendum krajowych, (która również pojawiła się już w traktatach założycielskich Wspólnot Europejskich) była z jednej strony nadmierna „otwartość tekstu”, ogólnikowość sformułowań, prowadząca do rozbieżności interpretacyjnych. Z drugiej jednak strony zawarcie szczegółowych, konkretnych przepisów nie było możliwe do zaakceptowania przez wszystkie negocjujące strony. Podkreślona została potrzeba zrewidowania systemu unijnego na zasadzie: większej demokracji, większej przejrzystości i większej efektywności. Do powyższe oraz innych problemów nawiązuje niniejsza publikacja.

Książka składa się z czterech części. Pierwsza poświęcona została wartościom podstawowym w Konstytucji Unii Europejskiej, a omówione zostały aspekty symboliczne, ideologiczno-prawne oraz wartości zawarte w Preambule Traktatu. Druga część porusza zagadnienia relacji pomiędzy nowymi państwami członkowskimi oraz państwami spoza UE ujętymi w Konstytucji. Kolejny rozdział omawia wybrane problemy polityczne i społeczne, natomiast ostatnia – czwarta część – poświęcona została wybranym zagadnieniom kompetencyjnym Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

Pomimo tego, iż niedawno usłyszeliśmy komentarz Przewodniczącego Komisji Europejskiej – J. M. Barosso, który zaapelował w środę o i pogodzenie się z tym, że unijna konstytucja nie wejdzie w życie w ciągu najbliższych dwóch, trzech lat – los Konstytucji nie jest przesądzony, chociażby z tego powodu, że niektóre państwa członkowskie nie wstrzymały procesów ratyfikacyjnych. Jest rzeczą niewątpliwą, że proces integracyjny nie zatrzyma się, lecz, być może w innej formie, zmodyfikowanej formie nadal będzie postępował.

Dr Aleksandra Wentkowska
Dyrektor Instytutu Europeistyki